

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

О.М. Горяїнов

**ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ЛОГІСТИКА”**

(для студентів денної і заочної форми навчання за напрямом підготовки 100400
(070101) – „Транспортні технології”)

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Логістика» (для студентів денної і заочної форми навчання за напрямом підготовки 100400 (070101) – «Транспортні технології»)

/ Укл.: О.М. Горяїнов. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 36с.

Укладач: доц. кафедри транспортних систем і логістики О.М. Горяїнов

Наведені програма і робоча програма навчальної дисципліни, їх зміст за змістовими модулями й темами. Включено плани лекцій і практичних занять, методичні рекомендації до самостійної роботи, контрольні запитання і критерії оцінювання знань студентів.

Затверджено на засіданні кафедри № 14 від 06.05.09 р

Рекомендовано для студентів денної і заочної форми навчання за напрямом підготовки 100400 (070101) – «Транспортні технології»

ВСТУП

Стрімкий розвиток ринкових відносин змушує постійно вдосконалювати наявні навички, поповнювати скарбничку новими знаннями, використовувати оригінальні інструменти управління.

Формування теорії логістики дозволило привнести в систему менеджменту нові позитивні хвилі, по-новому глянути на відомі методи управління, розширити обрій можливостей учасників ринку.

Програма вивчення нормативної дисципліни «Логістика» побудована відповідно до місця і значення дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалавра з транспортних технологій. Важливими для вивчення дисципліни «Логістика» є такі дисципліни, як «Вища математика», «Вантажні перевезення», «Дослідження операцій в транспортних системах», «Основи економіки транспорту», «Основи менеджменту», «Основи теорії транспортних процесів і систем», «Основи маркетингу» та ін.

Основними завданнями, які повинні бути вирішені у процесі вивчення дисципліни, є наступні:

- формування у студентів теоретичних знань з питань управління матеріальними потоками на основі логістичного підходу;
- набуття навичок логістичного мислення з оптимізації матеріальних потоків;
- засвоєння змісту і характеристик підсистем управління якістю, управління закупками, управління запасами, управління розподілом товарів, управління сервісом;
- опанування знаннями, що стосуються організації системи складів і здійснення перевезень в логістичних системах.

Метою дисципліни є формування системних знань і розуміння концептуальних основ управління матеріальними потоками і потоками, що супроводжують матеріальні (інформаційні, фінансові, сервісні), набуття навичок самостійної роботи з навчальним матеріалом стосовно сучасних вимог до виконання логістичних операцій і функцій, придбання вмінь щодо організації логістичних систем. **Предметом дисципліни** є процеси, що пов'язані з матеріальним потоком в межах логістичних систем.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітньо-кваліфікаційний рівень – *«Бакалавр»*

Галузь знань 0701 – *«Транспорт та транспортна інфраструктура»*

Напрямок підготовки 100400 (070101) – *«Транспортні технології»*

Статус дисципліни - *нормативна*

Загальна кількість кредитів/годин 3,0/108

Форма підсумкового контролю - *іспит*

Стандарт чинний з дати затвердження.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворено, тиражовано й розповсюджено без дозволу Харківської національної академії міського господарства.

Програма розроблена на основі:

ГСВО МОНУ Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки бакалавра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», 2004р.

ГСВО МОНУ Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», 2004р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра з напрямку підготовки 070101 «Транспортні технології», 2007р.

1. Мета, предмет і місце дисципліни

1.1. **Мета й завдання вивчення дисципліни:** формування у студентів наукових і професійних знань в сфері організації, планування, управління перевезеннями різних видів вантажів.

1.2. **Предмет вивчення:** процеси формування вантажних одиниць, транспортування вантажів з місць відправлення до місць споживання, а також процеси, що забезпечують їх виконання.

1.3. **Місце дисципліни в структурно-логічній схемі** підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Загальний курс транспорту	Управління ланцюгом постачань
Інформаційні системи і технології	Інтегровані транспортні системи
Транспортно-експедиційна робота	
Дослідження операцій у транспортних системах	
Основи теорії систем і управління	
Основи теорії транспортних процесів і систем	
Основи маркетингу	
Основи економіки транспорту	
Вантажні перевезення	
Основи менеджменту	
Ефективність транспортних процесів	

2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ОПП)

Модуль 1. ЛОГІСТИКА 3,0/108

Змістовий модуль 1.1. Основні поняття логістики і вимоги до логістичних систем

УНЕ 1. Логістичні системи.

УНЕ 2. Управління якістю.

Змістовий модуль 1.2. Управління основними функціями логістики

УНЕ 1. Управління закупками.

УНЕ 2. Управління запасами.

УНЕ 3. Управління розподілом товарів.

УНЕ 4. Управління сервісом.

Змістовий модуль 1.3. Складська і транспортна підсистеми

УНЕ 1. Організація системи складів.

УНЕ 2. Вимоги до процесу перевезень в логістичній системі.

4. Рекомендована література

1. Логистика: Учеб.пособие / Под ред.Б.А.Аникина. – М.:ИНФРА-М, 2002. – 368с.

2. Неруш Ю.М. Логистика – 3-е изд. М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 495с.

3. Логистика:Управление в грузовых транспортно-логистических системах: Учеб.пособие / Под ред. Л.Б.Миротина. – М.:Юристь, 2002. – 414с.

4. Транспортная логистика: Учебник для транспортных вузов. / Под общей редакцией Л.Б.Миротина. – М.:Издательство «Экзамен», 2002. – 512с.

5. Основы логистики: Учеб.пособие / Под ред.Л.Б.Миротина и В.И.Сергеева. – М.:ИНФРА-М, 2002. – 200с.

5. Анотація

Анотація програми навчальної дисципліни «ЛОГІСТИКА»

Мета і завдання вивчення дисципліни: формування системних знань і розуміння концептуальних основ управління матеріальними потоками і потоками, що супроводжують матеріальні (інформаційні, фінансові, сервісні), набуття навичок самостійної роботи з навчальним матеріалом стосовно сучасних вимог до виконання логістичних операцій і функцій, придбання вмінь щодо організації логістичних систем.

Предмет вивчення: процеси, що пов'язані з матеріальним потоком в межах логістичних систем.

Змістовий модуль 1.1. Основні поняття логістики і вимоги до логістичних систем

УНЕ 1. Логістичні системи.

УНЕ 2. Управління якістю.

Змістовий модуль 1.2. Управління основними функціями логістики

УНЕ 1. Управління закупками.

УНЕ 2. Управління запасами.

УНЕ 3. Управління розподілом товарів.

УНЕ 4. Управління сервісом.

Змістовий модуль 1.3. Складська і транспортна підсистеми

УНЕ 1. Організація системи складів.

УНЕ 2. Вимоги до процесу перевезень в логістичній системі.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма розроблена на основі:

ГСВО МОНУ Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки бакалавра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», 2004р.

ГСВО МОНУ Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра з напрямку підготовки 1004 «Транспортні технології», 2004р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра з напрямку підготовки 070101 «Транспортні технології», 2007р.

Структура робочої програми навчальної дисципліни «Логістика» наведена в табл. 1.

Таблиця 1 - Структура навчальної дисципліни «Логістика»

Характеристика дисципліни: підготовка бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма)	Характеристика навчальної дисципліни (заочна форма)
Кількість кредитів, відповідних до ECTS – 3,0, у тому числі: змістових модулів – 2,0; курсова робота – 1,0, самостійна робота.	Шифр та назва напрямку 100400 (070101) – «Транспортні технології»	Нормативна. Рік підготовки – 4. Семестр – 8.	Нормативна. Рік підготовки – 5. Семестр – 9.
Кількість годин: усього – 108; за змістовими модулями: ЗМ1.1 – 18, ЗМ1.2 – 36, ЗМ1.3 – 18	Шифр та назва напрямку 100400 (070101) – «Транспортні технології»	Лекції – 15 годин. Практичні заняття – 30 годин. Самостійна робота – 63 годин.	Лекції – 6 годин. Практичні заняття – 6 годин. Самостійна робота – 96 годин.
Кількість тижнів викладання дисципліни: 15. Кількість занять за тиждень – 1/2.	Освітньо-кваліфікаційний рівень - «Бакалавр».	Вид підсумкового контролю: іспит.	Вид підсумкового контролю: іспит.

Основними видами навчальних (аудиторних) занять, у процесі яких студенти отримують необхідні знання, є лекції, практичні заняття, консультації. Важливим елементом оволодіння знаннями й навичками у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, який сприяє формуванню практичних навичок роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтує їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичного й практичного кола проблем, що вивчаються дисципліною, є самостійна робота студента.

Усі види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

1. КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ

Дисципліна «Логістика» є нормативною для підготовки бакалаврів на прямую 100400 (070101) – «Транспортні технології».

Необхідна навчальна база для вивчення дисципліни: з метою оптимального засвоєння матеріалу студенти мають до початку вивчення дисципліни «Логістика» опанувати знання, уміння і навички з дисциплін: «Вантажні перевезення», «Дослідження операцій в транспортних системах», «Основи економіки транспорту», «Основи менеджменту», «Основи теорії транспортних процесів і систем», «Основи маркетингу».

Основними *завданнями*, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є теоретична підготовка студентів із наступних питань:

- обґрунтування розробки логістичних систем;
- характеристики підсистем управління якістю, управління закупками, управління запасами, управління розподілом товарів, управління сервісом;
- організацію системи складів;
- вимоги до забезпечення логістичної системи.

У результаті вивчення дисципліни студенти мають здобути наступні *навички і уміння*:

- визначати мету проектування логістичної системи та її підсистем: логістичної мережі, організаційної структури, корпоративної інформаційної системи;
- розробляти підсистему якості у логістичній системі;
- розробляти план підготовки до проходження сертифікації;
- виконувати аналіз і узагальнення інформації про: наявність товарів на складі; попит на ринку; асортимент запасів у конкурентів; роздрібний продаж; замовлення оптових компаній; прогноз продаж;
- розраховувати потребу в товарі по кількості, строках, асортименту і номенклатурі;
- виконувати аналіз інформації про товар (аналіз інформації про асортимент і номенклатуру товару у постачальника; аналіз і оцінку споживчих якостей товару; аналіз цін);
- виконувати огляд ринку постачальників (аналіз інформації про постачальників, прайс-листів та інших носіїв інформації);
- виконувати аналіз постачальників (аналіз надійності, репутації, фінансової історії та умов поставок) та оцінювати пропозиції постачальників;
- вибирати критерії оцінки та вибору постачальників, на їх основі із застосуванням певних процедур складати методику вибору постачальників, за якою здійснювати вибір постачальника;
- визначати оптимальний розмір партії товару;
- розраховувати термін поставок;
- формувати план закупок, виконувати попередню оцінку постачальника, готувати об'яву про подання пропозицій, виконувати оцінку пропозицій, здійснювати заключні переговори, відбір і прийняття зобов'язань, оформляти документацію, визначати поставки і контроль якості.
- вибирати методику розрахунку потреб у запасах та за її допомогою встановлювати їх розмір;

- вибирати методи одержання, прийняття, розміщення та обліку товарів; систему контролю запасів; систему інформаційного обміну між службами підприємства;
- вибирати стратегію управління запасами;
- будувати можливі структурні схеми каналів розподілу;
- встановлювати доцільність використання різних видів посередників та вибирати оптимальну структурну схему каналів розподілу;
- розраховувати параметри, що характеризують рівень сервісу: час поставок, частоту поставок, готовність поставок, безвідмовність поставок, якість поставок, готовність забезпечення комплектності, готовність до навантажувально-розвантажувальних робіт;
- визначати оптимальний рівень сервісу;
- визначати кількість складів та розміщення складської мережі;
- визначати місце розташування окремого складу;
- визначати вид та за певними методиками розраховувати розмір складу;
- визначати вимоги до технологічного процесу перевезень в логістичній системі;
- визначати вимоги до забезпечення функціонування логістичної системи.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Логістика»

При вивченні дисципліни «Логістика» студенти мають ознайомитися з програмою дисципліни, з її структурою, формами і методами навчання, видами й методами контролю знань.

Тематичний план дисципліни «Логістика» складається з трьох змістових модулів, кожний з яких вміщує відносно окремий блок дисципліни.

Основними видами навчальних (аудиторних) і позааудиторних занять при вивченні дисципліни «Логістика» є лекції, практичні заняття і самостійна робота студентів. Структура залікового кредиту навчальної дисципліни наведена у табл.2, 3.

Таблиця 2 - Структура залікового кредиту навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Модулі (семестри) й змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Логістика	2,0/72	15	30	-	27
<i>Змістовий модуль 1.1 Основні поняття логістики і вимоги до логістичних систем</i>	0,5/18	3	8	-	7
УНЕ 1. Логістичні системи.	13	2	6	-	5
УНЕ 2. Управління якістю.	5	1	2	-	2
<i>Змістовий модуль 1.2. Управління основними функціями логістики.</i>	1,0/36	8	18	-	10
УНЕ 1. Управління закупками.	10	2	4	-	4
УНЕ 2. Управління запасами.	17	2	14	-	1
УНЕ 3. Управління розподілом товарів.	5	2	-	-	3
УНЕ 4. Управління сервісом.	4	2	-	-	2

Продовження табл.2

Змістовий модуль 1.3. Складська і транспортна підсистеми.	0,5/18	4	4	-	10
УНЕ 1. Організація системи складів.	8	2	2	-	4
УНЕ 2. Вимоги до процесу перевезень в логістичній системі.	10	2	2	-	6
Курсова робота	1,0/36	-	-	-	36
Всього	3,0/108	15	30	-	63

Таблиця 3 - Структура залікового кредиту навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Модулі (семестри) й змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Логістика	2,0/72	6	6	-	60
Змістовий модуль 1.1 Основні поняття логістики і вимоги до логістичних систем	0,5/18	2	-	-	16
УНЕ 1. Логістичні системи.	12	2	-	-	10
УНЕ 2. Управління якістю.	6	-	-	-	6
Змістовий модуль 1.2. Управління основними функціями логістики.	1,0/36	4	6	-	26
УНЕ 1. Управління закупками.	8	2	-	-	6
УНЕ 2. Управління запасами.	16	2	6	-	8
УНЕ 3. Управління розподілом товарів.	6	-	-	-	6
УНЕ 4. Управління сервісом.	6	-	-	-	6
Змістовий модуль 1.3. Складська і транспортна підсистеми.	0,5/18	-	-	-	18
УНЕ 1. Організація системи складів.	9	-	-	-	9
УНЕ 2. Вимоги до процесу перевезень в логістичній системі.	9	-	-	-	9
Курсова робота	1,0/36	-	-	-	36
Всього	3,0/108	6	6	-	96

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА МОДУЛЯМИ І ТЕМАМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1. Основні поняття логістики і вимоги до логістичних систем

УНЕ 1. Логістичні системи

Синоніми терміна «логістика». Періоди «фрагментаризації», «становлення», «розвитку», «інтеграції». Концепція загальних витрат. Тарно-пакувальна революція. Логістична система, логістична функція, логістична операція. Ланка логістичної системи. Логістичний ланцюг, логістичний канал, транспортна мережа. Місія, критерії ефективності в логістичній системі. Лінійна, штабна, лінійно-штабна, матрична організаційні структури. Координаційні й оперативний інформаційні потоки. Інформаційні потреби логістики.

УНЕ 2. Управління якістю

Цілі в області якості. Об'єкти якості. Установлені й передбачувані вимоги. Процес. Принцип відображення якості. Якість системи, якість процесу, якість результату. Модель життєвого циклу продукції (петля якості). Проектна, виробнича й експлуатаційна якість. Система якості за формою. Призначення системи якості. Company Quality System (CQS). Серія стандартів ISO-9000. Стандарт. Стандарт на систему якості. Модель побудови системи якості. Етапи побудови системи якості. Сертифікація. Сертифікат на систему якості. Добровільна й примусова сертифікація. Аудит якості. Внутрішній і зовнішній аудит.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2. Управління основними функціями логістики

УНЕ 1. Управління закупками

Завдання маркетингових досліджень. Схема маркетингових досліджень. Якісний і кількісний аналіз ринку. Товарні асортименти. Рейтинг продукції. Показники оцінки товару. Шкала якості. Ринковий тест. Джерела інформації про постачальників. Критерії вибору постачальника. Алгоритм вибору постачальника. Формула Уілсона. Тривала поставка. Прискорене споживання. Компенсація дефіциту. Страховка дефіциту.

УНЕ 2. Управління запасами

Класифікація запасів. Транспортні запаси. Спекулятивні запаси. Позитивні й негативні характеристики запасів. Норма запасу. Групи методів визначення норм запасів. Акт приймання матеріалів. Неліквіди. Комп'ютерна система для інформаційного обміну. Модель управління запасами. Схема управління запасами. Система двох рівнів. Двохбункерна система. Модель із постійною періодичністю замовлення. Модель із установленою періодичністю поповнення запасу до постійного рівня. Закон Парето. Метод ABC.

УНЕ 3. Управління розподілом товарів

Принципи розподільчої логістики. Комерційний, каналний і фізичний розподіл. Завдання розподільчої логістики на мікро- і макрорівні. Основні й

спеціалізовані учасники каналів розподілу. Функції й рівні каналів розподілу. Типи посередників. Структура розподілу. Блок-схема планування збуту. Критерії вибору каналів розподілу. Способи інтеграції. Напрямки оптимізації розподільчої діяльності. Основні витрати руху товарів. Вибір оптимального каналу розподілу.

УНЕ 4. Управління сервісом

Сервіс, послуга, об'єкт і предмет логістичного сервісу. Сервісні потоки. Логістичний посередник. Класифікація послуг логістичного сервісу. Логістична сервісна система. Умови економічної доцільності сервісу. Особливості сервісу. Схема побудови очікувань покупця сервісу. Параметри виміру якості сервісу. Рівень сервісу. Централізована доставка. Функція терміновості перевезення. Пріоритет перевезення.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.3. Складська і транспортна підсистеми

УНЕ 1. Організація системи складів

Призначення складу. Класифікація складів у логістиці. Функції складу. Приклади використання складів. Унітізація. Послуги, надавані складом. Проблеми ефективного функціонування складу. Склад загального користування. Територіальне розміщення складів. Системи складування. Алгоритм рішення проблем складування в логістиці. Формування складської мережі. Методи рішення завдань розміщення складів. Метод повного перебору. Евристичні методи. Метод визначення центру ваги фізичної моделі системи розподілу. Послідовність дій при виборі місця розташування складу. Фактори вибору місця розташування складу. Макро- і мікропроекування складу. Класифікація складів по виду конструкції. Визначення потреби в загальній складській площі. Визначення состава складських приміщень. Основні види площ на території складського комплексу. Схеми компонувань складу. Розрахунок складської площі.

УНЕ 2. Вимоги до процесу перевезень в логістичній системі

Доставка вантажів точно в строк. Єдиний технологічний процес. Виробничо-транспортне завдання. Мета й предмет транспортної логістики. Інтеграція транспортних систем. Форми інтеграції в системі транспортного обслуговування. Унімодальна, інтермодальна, мультимодальна доставка. Віртуальне транспортне підприємство. Етапи формування інтегральної системи доставки. Економічні фактори транспортування. Вантажний термінал. Технічна, технологічна, економічна спряженість. Стратегії транспортного обслуговування. Ритм роботи пункту навантаження. Синхронна робота автомобілів і пунктів навантаження (розвантаження). Приклад матриць прибуття автомобілів на навантаження. Комунікаційні системи в транспортних операціях. Віртуальні логістичні центри.

3.1. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальна лекція — це логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований при необхідності засобами наочності й демонстрацією дослідів.

Лекція є одним з основних видів навчальних занять і водночас методом навчання у вищій школі. Вона покликана формувати у студентів основи знань з певної наукової галузі, а також визначати напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної навчальної дисципліни.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1. Основні поняття логістики і вимоги до логістичних систем

Лекція 1. ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ

1. Виникнення і розвиток логістики.
2. Характеристика логістичної системи.
3. Логістична мережа.
4. Організаційна структура логістичної системи.
5. Корпоративна інформаційна система.

Лекція 2. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

1. Поняття якості.
2. Система якості.
3. Сертифікація систем якості.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2. Управління основними функціями логістики

Лекція 3. УПРАВЛІННЯ ЗАКУПКАМИ

1. Маркетингове дослідження ринку.
2. Планування випуску товарів. Дослідження товарів.
3. Дослідження ринку постачальників. Аналіз постачальників. Вибір постачальників.
4. Визначення оптимального розміру партії товарів. Строки поставок, план закупівель.

Лекція 4. УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ

1. Види запасів. Розрахунок потреби в запасах.
2. Приймання товарів. Система контролю запасів. Система інформаційного обміну.
3. Стратегії управління запасами.

Лекція 5. УПРАВЛІННЯ РОЗПОДІЛОМ ТОВАРІВ

1. Основні положення розподільчої логістики. Схеми каналів розподілу.
2. Планування і оптимізація розподілу. Вибір схеми каналів розподілу.

Лекція 6. УПРАВЛІННЯ СЕРВІСОМ

1. Логістичний сервіс.
2. Оцінка рівня логістичного сервісу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.3. Складська і транспортна підсистеми

Лекція 7. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ СКЛАДІВ

1. Складська мережа.
2. Вибір місця для складу.
3. Визначення розміру складу.

Лекція 8. ВИМОГИ ДО ПРОЦЕСУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ

1. Вимоги до технологічного процесу перевезень у логістичній системі.
2. Забезпечення функціонування логістичної системи.

3.2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття - форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Основна дидактична мета практичного заняття — розширення, поглиблення і деталізація наукових знань, отриманих студентами на лекціях і в процесі самостійної роботи і спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення умінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговоренням за участю студентів, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, враховують при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Перелік практичних занять наведений в табл. 4.

Таблиця 4 - Практичні заняття

Модуль	Назва практичних занять	Обсяг занять (год.)	
		денне навч.	заочне навч.
1	2	3	4
ЗМ 1.1	Заняття 1,2. Логістика як наука і сфера професійної діяльності	4	-
ЗМ 1.1	Заняття 3. Інформаційні потоки на складі підприємства оптової торгівлі	2	-
ЗМ 1.1	Заняття 4. Оцінка якості транспортного обслуговування	2	-
ЗМ 1.2	Заняття 5. Вибір територіально віддаленого постачальника на основі аналізу повної вартості	2	-

Продовження табл. 4

1	2	3	4
ЗМ 1.2	Заняття 6. Контроль у сфері закупівельної діяльності й ухвалення рішення щодо розміщення замовлень	2	-
ЗМ 1.2	Заняття 7. Управління запасами із використанням аналізу ABC і XYZ	2	2
ЗМ 1.2	Заняття 8. Розміщення товарів на складі	2	-
ЗМ 1.2	Заняття 9. Ухвалення рішення про використання послугами найманого складу	2	2
ЗМ 1.2	Заняття 10. Розрахунок точки беззбитковості діяльності складу	2	-
ЗМ 1.2	Заняття 11. Визначення розмірів технологічних зон складу	2	-
ЗМ 1.2	Заняття 12. Розрахунок параметрів системи управління запасами	2	1
ЗМ 1.2	Заняття 13. Вибір стратегії управління запасами	2	1
ЗМ 1.3	Заняття 14. Визначення оптимального терміну заміни транспортного засобу	2	-
ЗМ 1.3	Заняття 15. Розрахунок оптимального числа терміналів і відстаней перевезень	2	-
Всього:		30	6

4. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійну роботу студента над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни можна виконувати у бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах.

Основні види самостійної роботи студента:

- вивчення додаткової літератури;
- робота із законодавчими, нормативними та інструктивними матеріалами;
- підготовка до практичних занять;
- виконання курсової роботи;
- підготовка до проміжного й підсумкового контролю.

Курсове проектування є одним з основних видів самостійної роботи студентів у вузі, спрямованої на закріплення, поглиблення й узагальнення знань по навчальній дисципліні, професійної підготовки, оволодіння методами наукових досліджень, формування навичок рішень творчих завдань у ході наукового дослідження, проектування по певній темі.

Курсова робота - це документ, що представляє собою форму звітності по самостійній роботі студента, що містить систематизовані відомості по певній темі.

Ціль виконання курсового проекту (роботи) є формування навичок самостійного творчого рішення професійних завдань.

Основними завданнями виконання курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи є:

- систематизація, закріплення, поглиблення й розширення придбаних студентом знань, умінь, навичок по певному комплексу навчальних дисциплін;
- оволодіння навичками практичного застосування отриманих теоретичних знань до рішення конкретних завдань, передбачених курсовим проектуванням;
- розвиток самостійності при виборі методів розрахунку й творчу ініціативу при рішенні конкретних завдань;
- розвиток у студентів необхідних навичок по виконанню розрахунків, прийняттю технологічних і конструкторських рішень і по оформленню графічної частини проекту (роботи);
- оволодіння студентами навичками самостійної роботи зі спеціальною літературою (каталогами, довідниками, нормативною документацією);
- підготовка студентів до більш складного завдання заключного етапу навчального процесу - виконанню й захисту дипломного проекту (роботи).

4.1. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1. Основні поняття логістики і вимоги до логістичних систем

УНЕ 1. *Логістичні системи*

1. Періоди розвитку логістики.
2. Структура логістичних систем.
3. Організаційні структури управління в логістиці.

УНЕ 2. *Управління якістю*

1. Місце управління якістю в логістиці.
2. Стандарти якості.
3. Логістичний аудит.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2. Управління основними функціями логістики

УНЕ 1. *Управління закупками*

1. Оцінка роботи постачальника.
2. Схеми постачання продукції.

УНЕ 2. *Управління запасами*

1. Порівняння систем управління запасами.
2. Автоматизація процесів управління запасами.

УНЕ 3. *Управління розподілом товарів*

1. Вибір посередників в системі розподілу.
2. Транспортні технології в системі розподілу продукції.

УНЕ 4. *Управління сервісом*

1. Організація логістичного сервісу на підприємстві.
2. Місце транспорту в системі сервісу логістичної системи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.3. Складська і транспортна підсистеми

УНЕ 1. *Організація системи складів*

1. Визначення параметрів складської мережі.
2. Робота складського транспорту.

УНЕ 2. *Вимоги до процесу перевезень в логістичній системі*

1. Транспортні технології доставки продукції в логістичних системах.
2. Вибір транспортних посередників.
3. Взаємодія транспорту з учасниками логістичних систем.

4.2. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, КУРСОВИЙ ПРОЕКТ (РОБОТА), РГР, КОНТРОЛЬНА РОБОТА ТОЩО

Тема курсової роботи (денна і заочна форма навчання): “Організація роботи логістичної системи на стадії розподілу товарів”. Зміст наведено в табл. 5.

Таблиця 5 - Зміст курсової роботи

Назва етапів роботи	Обсяг виконання, год	Відсоток виконання
Вступ	1	1
1. Вибір місцерозташування розподільчого центру	8	25
2. Вибір транспортного перевізника	2	6
3. Організація функціонування транспортно-складської підсистеми	6	20
4. Організація транспортного обслуговування учасників логістичної системи	7	22
Висновки	1	1
Список літератури	1	1
Додатки	4	10
Графічний матеріал, формат А4	5	13
Доповідь (укр. + англ.)	1	1
Всього	36	100

Студент виконує курсовий проект (роботу), розрахунково-графічну роботу (контрольну роботу) із затвердженої теми відповідно до завдання під керівництвом викладача, що є його науковим керівником.

Науковий керівник складає завдання на курсовий проект (роботу), розрахунково-графічну роботу, здійснює його поточне керівництво. Поточне керівництво курсовим проектом (роботою) включає систематичні консультації з метою надання організаційної й науково-методичної допомоги студенту, контроль за виконанням роботи у встановлений термін, перевірку змісту й оформлення завершеної роботи.

Тематика курсових проектів (робіт), завдання на їхнє виконання затверджується керівником курсового проектування.

Розробка «Завдання» на виконання курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи є документом, що встановлює границі й глибину дослідження (розробки) теми, а також строки подання роботи на кафедру в завершеному виді.

В «Завданні» вказують: тему курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи; вихідні дані; перелік основних питань, що підлягають дослідженню або розробці; обсяг і зміст графічної частини; строк подання закінченого курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи на кафедру.

«Завдання» на виконання курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи складається у двох екземплярах на типовому бланку, підписується керівником проекту й студентом. Один екземпляр «завдання» залишається у студента, а один - у викладача.

4.3. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМООЦІНКИ ЗНАНЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1. Основні поняття логістики і вимоги до логістичних систем

УНЕ 1. *Логістичні системи*

1. Який зміст мало слово «логістика» у Древній Греції?
2. Де й коли логістика як наука почала формуватися в цивільній області?
3. Перелічіть основні етапи в еволюції логістики (назва й періоди етапів).
4. Дайте характеристику першому етапу розвитку логістики й передумови майбутнього впровадження логістики.
5. З яких складових сформувався «матеріальний менеджмент» (відповідно до еволюції логістики)?
6. З яких складових сформувалася «бізнес-логістика» (відповідно до еволюції логістики)?
7. З яких складових сформувалася «інтегрована логістика» (відповідно до еволюції логістики)?
8. У чому полягає сенс концепції загальних (тотальних) витрат у фізичному розподілі? Наведіть приклад.
9. Назвіть основні об'єктивні економічні й технологічні фактори, що пояснюють прискорений розвиток логістики в період «становлення».
10. Що таке логістична система? Наведіть приклади.
11. Що таке логістична операція? Наведіть приклади.
12. Що належить до підтримуючих функцій?
13. Наведіть приклади макрологістичних систем.
14. Як класифікуються мікрологістичні системи?
15. Поясніть схему структури логістичної системи.
16. Що таке матеріальні потоки?
17. Що таке інформаційні потоки?
18. Що таке фінансові потоки?
19. Що таке потоки послуг?
20. В яких значеннях трактується логістичний менеджмент?
21. Що може виступати в ролі ЛЛС?
22. Що таке провідні мережі в логістичній мережі?
23. Що таке інформаційна мережа?
24. Що таке транспортна мережа?
25. Що таке логістичний ланцюг?
26. З якими видами менеджменту взаємодіє логістичний менеджмент?
27. Що таке місія?
28. Що є місією для фірм на сучасному етапі розвитку ринкових відносин?
29. Перелічіть внутрішні фактори ЛС.
30. Наведіть приклади критеріїв ефективності ЛЛС.
31. Назвіть ознаки класифікації організаційних структур ЛС.
32. Які існують етапи еволюції організаційних структур управління ЛС?
33. Проведіть порівняння лінійних, штабних і лінійно-штабних організаційних структур ЛС.

34. Що є одним з важливих завдань інтегрального менеджера?
35. Що являє собою матрична організаційна структура ЛС?
36. Яке головне призначення операційного інформаційного потоку?

УНЕ 2. Управління якістю

1. Назвіть спеціалізовані види управлінської діяльності, що реалізуються на підприємстві? Як співвідноситься з ними управління якістю?
2. Що відноситься до встановлених і передбачуваних потреб?
3. Якими особливостями володіють потреби?
4. Що таке процес? Що відноситься до ресурсів?
5. Поясніть принцип «відбиття якості».
6. Які фактори визначають якість роботи підприємства?
7. Які цілі в області якості?
8. Що таке управління якістю?
9. Для чого використовуються системи управління якістю?
10. Яка мета переслідується при побудові систем управління якістю?
11. Яке основне призначення системи якості в організації? Як вона співвідноситься з вимогами до якості споживача?
12. Перелічіть положення, що описують призначення системи якості.
13. Як відображається використання системи якості на ефективності підприємства?
14. Як співвідносяться між собою стандарти ISO 9000, ISO 9001, ISO 9002, ISO 9004?
15. Що таке стандарт?
16. На які групи можна розділити вимоги стандартів ISO 9000 до систем якості?
17. З якою метою проводиться добровільна сертифікація?
18. Назвіть причини активного зростання у світі кількості підприємств, що сертифікували свої системи якості.
19. З яких етапів складається процес сертифікації системи якості?
20. Дайте характеристику етапам сертифікації «старт» й «проекування»?
21. Дайте характеристику внутрішньому аудиту.
22. Дайте характеристику зовнішньому аудиту.
23. Що може бути об'єктом аудита якості?
24. Дайте характеристику аудиту якості процесу (методу).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2. Управління основними функціями логістики

УНЕ 1. Управління закупками

1. Де особливо актуальні маркетингові дослідження?
2. Перелічіть завдання, які вирішуються при маркетингових дослідженнях?
3. Охарактеризуйте споживчий, товарні, галузеві й комплексні маркетингові дослідження.
4. Поясніть схему маркетингових досліджень.
5. На які групи розбивається ринок при якісному аналізі ринку?
6. Що таке товарні асортименти?
7. У чому полягає одна зі складних проблем управління асортиментами?

8. Який порядок формування товарних асортиментів?
9. Якому складу товарних асортиментів слід віддавати перевагу?
10. Що розуміється під рейтингом продукції з позицій товарних асортиментів?
11. Яка послідовність етапів формування товарних асортиментів?
12. Що таке рейтингові товарні асортименти?
13. Перелічіть підходи до відновлення асортиментів продукції.
14. Наведіть приклади класифікацій груп товарів.
15. Що таке ринковий тест? Як він реалізовується для товарів широкого вжитку, машин й устаткування?
16. Що таке експлуатаційний тест?
17. Які варіанти рішень можуть бути прийняті за результатами ринкового тесту при незначних обсягах продажів?
18. Із чого починається планування й проведення діяльності по закупівлі й поставці?
19. Назвіть різновиди постачальників, що забезпечують виробничо-збутову діяльність.
20. Що належить до звичайних джерел інформації про постачальників?
21. Що належить до основних джерел інформації про постачальників?
22. Від чого залежать зусилля, вкладені у вивчення й аналіз джерел інформації про постачальників?
23. Наведіть приклади критеріїв, на підставі яких здійснюється відбір прийнятних постачальників.
24. Дайте коротку характеристику критерію відбору постачальників «фінансові умови».
25. Що являють собою релейні показники? Приведіть приклади.
26. Дайте опис алгоритму вибору постачальника.
27. Чим керуються при визначенні обсягу партії, що замовляється, і періодичності повторення замовлень ?
28. Які припущення закладені при розрахунку розміру партії, що замовляється?
29. Як визначається кількість партій, що замовляються, за договірний період?
30. Як записується формула Уілсона?
31. Як на практиці може бути використана формула Уілсона?
32. Які існують варіанти співвідношень між поставкою й споживанням?
33. Дайте характеристику «тривалій поставці».
34. Що таке страховий запас? Яка послідовність його розрахунку?
35. Що таке план закупівель?
36. Що відноситься до конкурсних процедур при плануванні закупівель?

УНЕ 2. Управління запасами

1. Що таке матеріальні запаси?
2. Що таке страховий запас?
3. Що таке підготовчий запас?
4. Що таке спекулятивні запаси?

5. Назвіть два основні завдання, що вирішуються при управлінні запасами.
6. Що називається нормою запасу?
7. Які групи методів використовують при визначенні норм товарних запасів?
8. У чому полягає нормування поточного запасу?
9. Як визначається величина потреби виробництва?
10. Як визначається середньодобова витрата матеріалів?
11. Як визначається інтервал поставки?
12. Яка кількість актів приймання матеріалів складається і куди вони направляються?
13. Що повинно вказуватися в акті приймання?
14. Які параметри використовуються для контролю ефективності запасів?
15. На що слід звертати особливу увагу при роботі із численною номенклатурою товарів при наростаючому обсязі збуту?
16. Що називається стратегією управління запасами?
17. Які критерії оптимізації можуть використовуватися в стратегіях управління запасами?
18. Що містить у собі стратегія управління запасами?
19. Поясніть схему управління запасами.
20. Назвіть параметри попиту й замовлень при управлінні запасами.
21. Назвіть параметри поставок і рівня запасів при управлінні запасами.
22. Наведіть приклади класифікації моделей управління запасами.
23. Дайте характеристику стратегії управління запасами - системі двох рівнів.
24. Дайте характеристику стратегії управління запасами - система з установленою періодичністю поповнення запасу до постійного рівня.
25. Дайте визначення закону Парето. У чому суть ABC-аналізу?

УНЕ 3. Управління розподілом товарів

1. Що повинна забезпечувати розподільча логістика?
2. Назвіть принципи, на яких базується розподільча логістика.
3. Що розуміють під фізичним розподілом?
4. Які завдання вирішуються розподільчою логістикою на мікрорівні?
5. Які завдання вирішуються розподільчою логістикою на макрорівні?
6. Від яких факторів залежать види каналів розподілу й структура мережі?
7. Що таке прямі й непрямі канали розподілу?
8. Що розуміється під рівнем каналу розподілу?
9. Яка норма прибутку в прямих, непрямих і змішаних каналах розподілу?
10. Які етапи розробки структури каналів розподілу?
11. Назвіть види добровільних об'єднань, обумовлені діловими зв'язками в каналах розподілу.
12. Які варіанти має структура служби розподілу на підприємстві?
13. Що може виступати як об'єкт спостереження при організації розподілу?
14. Що містить у собі вибір каналів розподілу?
15. Що може виступати як критерій вибору каналів розподілу?
16. Які існують способи інтеграції, спрямовані на оптимізацію розподілу?
17. Що таке інтеграція «униз»? Що таке інтеграція «уверх»?

18. Як залежать витрати на запаси від кількості складів?
19. Як визначається доцільність використання посередників?

УНЕ 4. Управління сервісом

1. Що називається сервісом?
2. Що означає термін послуга?
3. Як можуть співвідноситися вартість сервісних послуг і витрати на виробництво продукції?
4. Що таке сервісні потоки?
5. Який зміст логістичного сервісу?
6. Що таке сервісна логістична система?
7. Як Ви розумієте поняття диверсифіковані логістичні сервісні системи?
8. Яка послідовність етапів проектування, формування і функціонування логістичної сервісної системи?
9. Що відноситься до особливостей сервісу?
10. Які можуть виникати ситуації, коли постачальник сервісу й покупець зустрічаються «віч-на-віч»?
12. Поясніть схему побудови очікувань покупця сервісу?
13. Як оцінюється ступінь задоволення покупця як сервіс?
14. Як визначається рівень сервісу?
15. Якими способами визначається оптимальний рівень сервісу?
16. Від чого залежить функція терміновості перевезення?

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.3. Складська і транспортна підсистеми

УНЕ 1. Організація системи складів

1. Як співвідноситься склад з логістичним ланцюгом?
2. Наведіть приклади класифікації складів?
3. Що належить до основних функцій складу?
4. Як Ви розумієте створення виробничого й товарного асортиментів у відповідно до попиту?
5. Які проблеми доводиться вирішувати для ефективного функціонування складу?
6. В яких випадках слід придбати склад, а в яких користуватися складами загального користування?
7. Від чого залежить територіальне розміщення складів й їхня кількість?
8. Перелічіть методи визначення місця розташування складу.
9. Дайте характеристики методу прямого перебору й евристичних методів.
10. Поясніть метод визначення центра ваги фізичної моделі системи розподілу.
11. Поясніть метод пробної точки.
12. Яка інформація потрібна при визначенні кількості й оптимальної дислокації складів підприємств оптової торгівлі?
13. Як визначається строк окупності капітальних вкладень у будівництво власного складу?
14. Які показники використовуються при розрахунку чистого дисконтованого доходу?

15. Дайте характеристику етапу проектування складу - макропроектування. У чому відмінність від мікропроектування?
16. Як визначається потреба в складській площі для складів торгівлі?
17. Що є вихідними умовами для визначення складу складських приміщень?
18. Перелічіть основні види площ на території складського комплексу.
19. На що впливає розташування основних робочих зон?
20. Перелічіть переваги тупикових компоновочних рішень на складі.
21. Назвіть основні вимоги до взаємного розташування складських зон.

УНЕ 2. Вимоги до процесу перевезень в логістичній системі

1. Що розуміється під єдиним технологічним процесом?
2. Від чого залежать особливості технологічних процесів, які відбуваються в логістичних системах?
3. Що є метою транспортної логістики?
4. Перелічіть завдання транспортної логістики.
5. На скільки можна знизити собівартість доставки при реалізації ідеї інтеграції?
6. Охарактеризуйте змішану й комбіновану систему доставки.
7. Які існують види інтегральної системи доставки?
8. Як формулюється завдання формування інтегральної системи доставки вантажів?
9. Що може виступати як мета системи доставки вантажів?
10. У чому сутність модульного принципу? Що таке модуль?
11. Перелічіть етапи процесу формування інтегральної системи доставки вантажів.
12. У чому сутність термінального перевезення?
13. Що розуміється під вантажним терміналом?
14. Що таке ритм роботи пункту навантаження?
15. Які можуть бути ситуації при нерівності ритму роботи пункту навантаження й інтервалу руху автомобілів?
16. Що являє собою матриця прибуття автомобілів під навантаження?
17. На які групи можна розділити програмне забезпечення, яке необхідно для автоматизації виробничих процесів?
18. Як Ви розумієте термін Virtual Logistic Center?

4.4. ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА

Індивідуально-консультативна робота здійснюється у формі консультацій, перевірки й захисту завдань, що винесені на поточний контроль.

Консультація - форма навчального заняття, при якій студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Передбачаються консультації з теоретичної частини дисципліни індивідуальні й колективні (для групи студентів), залежно від того, чи викладач консультує студентів з питань, пов'язаних з виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни.

5. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ЗА ТЕМАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Логістика» відрізняється від інших курсів тим, що має безпосередню практичну спрямованість – вона ставить за мету підготовку студентів до ефективної взаємодії у професійному середовищі. Це передбачає не тільки передачу студентам знань, але й формування навичок практичного спілкування зі співробітниками, споживачами, підлеглими, діловими партнерами. Досягнення цієї мети неможливо при застосуванні в навчальному процесі лише традиційної методики навчання.

Вибір методів навчання обумовлений перш за все змістом навчального матеріалу й цілями навчання.

Навчання студентів у рамках дисципліни «Логістика» потребує широкого використання активних форм навчання, які наближують навчальний процес до реальних організаційно-виробничих ситуацій.

При викладанні дисципліни «Логістика» для активізації навчального процесу передбачено застосування таких форм і методів навчання, як лекція-візуалізація, елементи проблемної лекції, елементи діалогу з аудиторією (лекції – бесіди), елементи «мозкової атаки», дискусії у рамках практичних занять, ділові ігри, презентації.

У процесі вивчення курсу слід застосовувати методи й процедури психодіагностики, які дозволяють визначати індивідуальні якості людей, їх темперамент, характер, особистісні риси, здібності, рівень знань та навичок з метою оптимізації взаємодії «викладач-студент» і надання можливості самооцінки й самоаналізу студентами власної особистості, що обумовлено специфікою дисципліни.

Розподіл форм і методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни наведено в табл. 6, 7.

Таблиця 6 - Розподіл форм і методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни «Логістика» у рамках лекційних занять

Тема	Навчальні технології
Лекція 1. ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ	Лекція-візуалізація. Елементи лекції-бесіди (діалог з аудиторією)
Лекція 2. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ	Лекція-візуалізація.
Лекція 3. УПРАВЛІННЯ ЗАКУПКАМИ	Лекція-візуалізація.
Лекція 4. УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ	Лекція-візуалізація. Елементи проблемної лекції, елементи «мозкової атаки»
Лекція 5. УПРАВЛІННЯ РОЗПОДІЛОМ ТОВАРІВ	Лекція-візуалізація.
Лекція 6. УПРАВЛІННЯ СЕРВІСОМ	Лекція-візуалізація.
Лекція 7. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ СКЛАДІВ	Лекція-візуалізація.
Лекція 8. ВИМОГИ ДО ПРОЦЕСУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ	Лекція-візуалізація.

Таблиця 7 - Розподіл форм і методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни «Логістика» у рамках практичних занять

Тема	Навчальні технології
Заняття 1,2. ЛОГІСТИКА ЯК НАУКА І СФЕРА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	Робота у малих групах, дискусія. Мозкова атака
Заняття 3. ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТОКИ НА СКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВА ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ	Робота у малих групах, дискусія. Ділова гра.
Заняття 4. ОЦІНКА ЯКОСТІ ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ	Робота у малих групах, дискусія. Мозкова атака
Заняття 5. ВИБІР ТЕРИТОРІАЛЬНО ВІДДАЛЕНОГО ПОСТАЧАЛЬНИКА НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ПОВНОЇ ВАРТОСТІ	Робота у малих групах, дискусія.
Заняття 6. КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Й УХВАЛЕННЯ РІШЕННЯ ЩОДО РОЗМІЩЕННЯ ЗАМОВЛЕНЬ	Робота у малих групах, дискусія. Мозкова атака
Заняття 7. УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ АНАЛІЗУ ABC І XYZ	Робота у малих групах, дискусія. Мозкова атака
Заняття 8. РОЗМІЩЕННЯ ТОВАРІВ НА СКЛАДЕ	Робота у малих групах, дискусія. Ділова гра.
Заняття 9. УХВАЛЕННЯ РІШЕННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ПОСЛУГАМИ НАЙМАНОГО СКЛАДУ	Робота у малих групах, дискусія.
Заняття 10. РОЗРАХУНОК ТОЧКИ БЕЗЗБИТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДУ	Робота у малих групах, дискусія.
Заняття 11. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗОН СКЛАДУ	Робота у малих групах, дискусія.
Заняття 12. РОЗРАХУНОК ПАРАМЕТРІВ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ	Робота у малих групах, дискусія. Мозкова атака
Заняття 13. ВИБІР СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ	Робота у малих групах, дискусія. Мозкова атака
Заняття 14. ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ТЕРМІНУ ЗАМІНИ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ	Робота у малих групах, дискусія.
Заняття 15. РОЗРАХУНОК ОПТИМАЛЬНОГО ЧИСЛА ТЕРМІНАЛІВ І ВІДСТАНЕЙ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	Робота у малих групах, дискусія.

Оскільки основним засобом активізації пізнавальної діяльності студентів, зацікавленості в оволодінні знаннями їх мотивацію до професійної діяльності, важливим аспектом першої лекції є актуалізація дисципліни, обґрунтування важливості дисципліни для майбутньої професійної діяльності.

Лекція-візуалізація являє собою візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання або аудіовідеотехніки (відео-лекція). Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування візуальних матеріалів, що переглядають.

Лекції-бесіди забезпечують безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяють привернути увагу студентів до найбільш важливих питань тем,

визначати у процесі діалогу особливості студентів, рівень знань з проблеми, що розглядається, і таким чином виявити готовність до сприйняття матеріалу. Залежно від чого викладач має змогу визначати темп викладання, обсяг нового матеріалу тощо. Студенти обмірковують кожне поставлене педагогом запитання, мають можливість оцінити свій рівень знань, усвідомити питання, що розглядається, дійти самостійно до певних висновків і узагальнень, усвідомити їх важливість тощо.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Після постановки викладачем запитання, студентам пропонуються питання для самостійного обміркування, спонукаючи їх для самостійного, творчого розв'язання проблемної ситуації.

У рамках деяких лекційних занять впроваджуються елементи **«мозкової атаки»**, в ході якої студентам пропонується сумісними зусиллями вивести те чи інше правило, комплекс вимог чи закономірності процесу.

З метою зацікавлення аудиторії, доповнення лекційного матеріалу, загострення уваги на окремих проблемах, формування у студентів творчого підходу до сприйняття нового матеріалу лекційний матеріал доцільно супроводжувати розглядом **конкретних мікроситуацій**.

Значну увагу слід приділяти **дискусійним методам**, вони мають бути стрижневим моментом багатьох занять. Адже вони передбачають активну діяльність учасників у дискусійній групі. Взаємодія в ході групової дискусії стимулює інтелектуальну діяльність, формує вміння аргументувати власну точку зору, позицію з обговорюваних питань.

Навчальна дискусія застосовується для закріплення знань, які були отримані на лекції, для придбання нових позицій, поглядів, переконань, підвищення інтересу до питань, які розглядалися, посилення мотивації тощо. Дискусія дозволяє визначити власну позицію, встановити різноманіття підходів, точок зору в результаті обміну ними, підвести до багатостороннього бачення предмету дискусії.

Робота в малих групах (по 5-6 студентів) сприяє структуруванню лекційного матеріалу, активізації пізнавальної діяльності, розвитку вміння роботи в колективі тощо.

Ділова гра. Мета застосування цього методу - виробити в студентів вміння вирішувати проблеми, що виникають у практичній діяльності, творче мислення, здатність оцінювати діяльність. Ділова гра - це імітаційна гра.

Ділові ігри можна розділити на такі етапи: підготовчий, основна частина, ігровий, заключний.

На підготовчому етапі студенти вивчають можливості використання загальних теоретичних методів вирішення ситуаційних завдань у даній грі, ознайомлюються з об'єктом ігрового моделювання, ігровою ситуацією, функціями учасників, правилами й методикою проведення гри, а також системою оцінювання. Наприкінці даного етапу проводять перевірку підготовки учасників у формі репетиції ділової гри або заліку.

В основній частині ділової гри комплектують ігрові групи, висувають лідерів, розподіляють ролі між учасниками. Якщо на підготовчому етапі не

проводилася репетиція ділової гри, рекомендується провести її у вступній частині.

Центральна частина ділової гри - ігровий етап. Заняття має захоплюючий характер, якщо розігрується ситуація, що зачіпає тільки що вивчений матеріал і потребує виконання якихось дій, учасників або застосування навичок корекції міжособистісних відносин.

На заключному етапі проводять аналіз результатів, підводять підсумки гри, при цьому не можна обговорювати акторські дані учасників. Результати гри аналізують або педагог, або самі учасники. Під час обговорення результатів і підведення підсумків оголошують переможців, з'ясовують причини перемоги одних і поразки інших. Виявляють слабкі місця в теоретичній і практичній підготовці студентів.

Ділові ігри у процесі вивчення дисципліни «Логістика» застосовують перш за все для формування вмінь вибору оптимальних рішень. Цей метод сприяє підвищенню інтересу студентів до навчального процесу, дисципліни, дає можливість представити реальну ситуацію, визначити можливі стратегії власних дій, придбати навички вирішення проблем в умовах, які максимально наближені до реальної ситуації.

Мозкова атака. Суть цього методу полягає в тому, що для обговорення конкретної проблеми збирається група студентів, котра ділиться на дві підгрупи: генератори ідей і критики. Генератори ідей висловлюють всі ідеї з вирішення даної проблеми, які тільки спадають на думку.

Основні принципи мозкової атаки:

- 1) не критикувати - можна висловлювати будь-яку думку без побоювання, що вона буде визнана невдалою;
- 2) стимулювати будь-яку ініціативу, причому чим дивнішою здається ідея, тим краще;
- 3) прагнути до найбільшої кількості ідей;
- 4) дозволяється змінювати, комбінувати, поліпшувати запропоновані ідеї (свої й чужі).

По завершенні роботи підгрупи генераторів ідей приступає до роботи підгрупа критиків. Вона аналізує, оцінює, синтезує запропоновані ідеї, вибирає ті, що забезпечують вирішення проблеми. Метод мозкової атаки реалізується за наступною схемою:

1 етап - підготовка до вирішення проблеми. Завдання викладача - інформувати членів групи про тему дослідження. Підготовка допоміжних засобів, необхідних для реєстрації ідей і їхнього візуального зображення;

2 етап - вільне висловлення ідей. Завдання викладача - ознайомлення із правилами участі, усне повідомлення і візуальний показ однозначної проблеми; пошук такого визначення неоднозначної проблеми у випадку, якщо творча напруженість знижується (шляхом постановки питань, висування власних ідей, нових підходів та ін.). Правила участі: заборонені суперечки, критика й порівняльна оцінка; кількість ідей важливіше їхньої якості; можуть бути представлені й чужі ідеї; не потрібно цуратися незвичного, утопічного. Ідеї повинні бути подані в стислому вигляді.

3 етап - розвиток ідей. Завдання викладача - наведення прикладів, пошук комбінацій, подання повного списку ідей, породжених на етапі їхнього висловлення, оскільки можливостей комбінувати ідеї тим менше, чим вужче площина, в якій ведеться пошук взаємозв'язків між ними. Правила участі такі, як і на другому етапі.

4 етап - критика ідей. Завдання викладача - включення у список ідей, що надійшли після колективної роботи, класифікація ідей; забезпечення обговорення, критики і якісної оцінки кожної ідеї; інформування про проблеми, що залишилися відкритими. Завдання учасників: обговорення, критика і якісна оцінка кожної ідеї за такими критеріями: відповідність передумовам і задоволення вимог; можливість реалізації або її відсутність; можливість реалізації ідей, що не відповідають поставленій меті в інших галузях; можливість реалізації відразу або після закінчення конкретного періоду часу; можливість реалізації без подальших досліджень.

6. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО Й ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

В організації навчального процесу застосовується поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, він має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з певних розділів (тем) навчальної програми і виконання конкретних завдань. Поточний контроль (тестування) проводиться та оцінюється за питаннями, які винесені на лекційні заняття, самостійну роботу, практичні завдання.

Підсумковий контроль виконують з метою оцінювання результатів навчання студентів.

Загальна оцінка кожного змістового модулю складається з поточних оцінок і з оцінки виконання модульної контрольної роботи.

В накопичувальній заліково-екзаменаційній відомості структура балів для оцінювання навчальних досягнень студентів має наступну структуру: 60 відсотків балів на поточний контроль за всіма змістовними модулями, 40 відсотків балів на підсумковий контроль. До підсумкового контролю допускаються студенти, які набрали у сумі за всіма змістовними модулями більше 30 відсотків балів від загальної кількості з дисципліни (модуля).

Оцінювання курсових робіт як залікових кредитів (залікових освітніх одиниць) проводиться окремо за типовою формою накопичувальних заліково-екзаменаційних відомостей. Поточний контроль (60 відсотків балів) проводиться за окремими розділами або етапами, а підсумковий контроль (40 відсотків балів) за результатами захисту курсових робіт.

Завершений курсовий проект (робота), розрахунково-графічна робота представляється студентом на кафедрі своєму науковому керівнику не пізніше чим в 10-тиденний строк до захисту.

Ухвалення рішення про допуск студента до захисту курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи здійснюється керівником проекту (роботи). Допуск студента до захисту підтверджується підписом керівника із вказівкою дати допуску.

Курсовий проект (робота), розрахунково-графічна робота можуть бути не допущені до захисту при невиконанні суттєвих розділів «Завдання» без заміни їх рівноцінними, а також при грубих порушеннях правил оформлення роботи.

Дата захисту курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи визначається кафедрою.

Захист курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи носить публічний характер і включає доповідь студента і його обговорення.

У доповіді студент висвітлює мету й завдання роботи, розкриває сутність виконаної роботи (проекту), відзначає перспективи роботи над даною темою й шляхи впровадження результатів роботи в практичну діяльність.

Порядок обговорення курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи передбачає: відповіді студента на питання членів комісії й ін-

ших осіб, що є присутніми на захисті; дискусію по захисту курсового проекту (роботи), графічної роботи.

Рішення про оцінку курсового проекту (роботи), розрахунково-графічної роботи приймається членами комісії з результатів аналізу представленого курсового проекту (роботи), доповіді студента і його відповідей на питання.

Студентам, які бажають отримати більш високу оцінку за шкалою ECTS, надається можливість проведення повторного або додаткового контролю з окремих змістових модулів або підсумкового контролю до початку екзаменаційної сесії.

Критерії оцінювання наведені в табл. 8.

Таблиця 8 - Критерії оцінювання

За шкалою ECTS	За шкалою ВНЗ	За національною шкалою	Коментар
1	2	3	4
A	90-100 %	відмінно	Студент виявив всебічні, систематичні й глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому і ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. Студент дав понад 90% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i> .
B	80-90 %	дуже добре	Студент виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. Студент дав 81-90% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i> .
C	70-80 %	добре	Студент виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але допустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності. Студент дав 71-80% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i> .

1	2	3	4
D	60-70 %	задовільно	<p>Студент виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; допустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципові з яких може усунути самостійно.</p> <p>Студент дав 61-70% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i>.</p>
E	50-60 %	достатньо	<p>Студент виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; допустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.</p> <p>Студент надав 51-60% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i></p>
FX	25-50 %	незадовільно з можливістю повторного складання	<p>Студент має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу з дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до перездачі дисципліни.</p> <p>Студент дав менше 50% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i>.</p>
F	0-25 %	незадовільно з обов'язковим вивченням дисципліни	<p>Студент не має знань зі значної частини навчального матеріалу; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал і потребує повторного вивчення навчальної дисципліни</p> <p>Студент дав менше 25% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i>.</p>

Питання до іспиту

1. Виникнення і розвиток логістики.
2. Характеристика логістичної системи.
3. Логістична мережа.
4. Організаційна структура логістичної системи.
5. Корпоративна інформаційна система.
6. Поняття якості.

7. Система якості.
8. Сертифікація систем якості.
9. Маркетингове дослідження ринку.
10. Планування випуску товарів.
11. Дослідження товарів.
12. Дослідження ринку постачальників.
13. Аналіз постачальників.
14. Вибір постачальників.
15. Визначення оптимального розміру партії товарів.
16. Строки поставок, план закупівель.
17. Види запасів.
18. Розрахунок потреби в запасах.
19. Приймання товарів.
20. Система контролю запасів.
21. Система інформаційного обміну при управлінні запасами.
22. Стратегії управління запасами.
23. Основні положення розподільчої логістики.
24. Схеми каналів розподілу.
25. Планування і оптимізація розподілу.
26. Вибір схеми каналів розподілу.
27. Логістичний сервіс.
28. Оцінка рівня логістичного сервісу.
29. Складська мережа.
30. Вибір місця для складу.
31. Визначення розміру складу.
32. Вимоги до технологічного процесу перевезень у логістичній системі.
33. Забезпечення функціонування логістичної системи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Альбеков А.У., Федько В.П., Митько О.А. Логистика коммерции. - Ростов-на-Дону:Феникс, 2001. – 512с.
2. Аникин Б.А., Тяпухин А.П. Коммерческая логистика: Учебник. – М.: ТК Велби, Изд-во «Проспект», 2005. – 432с.
3. Багиев Г.Л., Асаул А.Н. Организация предпринимательской деятельности. Уч. пособие/ Под общ. ред. проф. Г.Л.Багиева. - СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2001. - 231 с.
4. Бауэрсокс Д. Логистика: интегрированная цепь поставок / Пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп—Бизнес», 2001. - 640 с.
5. Биктимиров Р., Гречишников В., Дырин С., Гумеров А. и др. Управление качеством, персоналом и логистика в машиностроении: Уч. пособие. 2-е изд. – СПб.:Питер, 2005. – 256с.
6. Волгин В.В. Кладовщик: Устройство складов. Складские операции. Управление складом. Нормативные документы. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.:Ось-89, 2005. – 336с.
7. Гаджинский А.М. Логистика: Учебник. – М.:ИВЦ «Маркетинг», 1998-228с.
8. Гаджинский А.М. Современный склад. Организация, технология, управление и логистика: учебно-практическое пособие. – М.:ТК Велби, Изд-во «Проспект», 2005. – 176с.
9. Горяїнов О.М. Практика вантажних перевезень і логістики: Навчальний посібник. – Харків:Вид-во «Кортес-2001», 2008. – 323с.
10. Грузовые автомобильные перевозки / Воркут А. И.— 2-е изд., перераб. и доп.— К.: Вища шк., 1986.— 447 с.
11. Дыбская В.В. Управление складом в логистической системе. - М.:КИА центр, 2008. – 110с.
12. Зеваков А.М. Логистика материальных запасов и финансовых активов. – СПб.:Питер, 2005. – 352с.
13. Костоглодов Д.Д., Саввиди И.И., Стаханов В. Н. Маркетинг и логистика фирмы. - М.: Изд-о «ПРИОР», 2000. - 128 с.
14. Крикавський Є., Чухрай Н. Промисловий маркетинг: Підручник. – 2-ге вид. – Львів:Вид-во Національного університету “Львівська політехніка”, 2004. – 472с.
15. Курганов В.М. Логистика. Транспорт и склад в цепи поставок товаров. Учебно-практическое пособие. – М.:Книжный мир. 2005. – 432с.
16. Логистика: управление в грузовых транспортно-логистических системах: Учеб.пособие / Под ред.д-ра техн.наук, проф. Л.Б.Миротина. – М.:Юристь, 2002. – 414с.
17. Логистика: Уч.пособие / Под ред.проф.Б.А.Аникина. – М.:ИНФРА-М, 2002. – 220с.
18. Лукинский В.С. Логистика автомобильного транспорт: концепция, методы, модели / В.С. Лукинский, В.И. Бережной, Е.В. Бережная и др.- М.: Финансы и статистика, 2002. – 280с.

19. Манжай И.С. Логистика: Коспект лекций. – М.:Приор-издат, 2005. – 144с.
20. Неруш Ю.М. Логистика: Учебник для вузов. – 3-е изд., перераб и доп. – М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 495с.
21. Николайчук В.Е. Логистика в сфере распределения. – СПб:Питер, 2001. – 160с.
22. Николайчук В.Е. Логистика. – СПб.:Питер, 2001. – 160с.
23. Родионов В.Н., Туровец О.Г., Федоркова Н.В. Логистика: Конспект лекций. – М.:ИНФРА-М, 2002. – 160с.
24. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе: Учебник. – М.:ИНФРА-М, 2001. – 608с.
25. Степанов В.И. Логистика: учеб. – М.:ТК Велби, Изд-во «Проспект», 2006. – 488с.
26. Стерлигова А.Н. Прогнозирование запасов // Логистик&Система. - №10. – 2006. - с. 72-78.
27. Федюкин В.К. Управление качеством процессов. – СПб.:Питер, 2004. – 208с.
28. Фомичев С.К. и др. Основы управления качеством: Уч. пособие / С.К.Фомичев, А.А.Старостина, Н.И.Скрябина. – 2-е изд., стереотип. – К.:МАУП, 2002. – 192с.
29. Чеботаев А. А. Логистика. Логистические технологии: Уч. пособие. — М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2002. — 172 с.
30. Чудаков А.Д. Логистика: Учебник. – М.:Изд-во РДЛ, 2001. – 480с.
31. <http://education.kulichki.net/> - сайт бесплатного образования

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Логістика» (для студентів денної і заочної форми навчання за напрямом підготовки 100400 (070101) – «Транспортні технології»)

Укладач: Олексій Миколайович Горяїнов

Редактор: М.З.Аляб'єв

Комп'ютерний набір і верстка: Горяїнов О.М.

План 2009, поз. 710Р

Підп. до друку 15.05.2009	Формат 60*84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Умовн.-друк. арк. 2,2	Обл. – вид, арк. 2,5
Замовл. № 4478	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12.
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ

61002, Харків, вул. Революції, 12.